

ลักษณะของหนังสือรับสภาพหนี้*

หนี้ตามกฎหมายอาจเกิดขึ้นได้หลายทาง ได้แก่ นิติกรรม ละเมิด จัดการงานนอกสั่ง รวมทั้งลาภมิควรได้ แต่ตามปกติแล้วมักจะเป็นหนี้ที่เกิดจากนิติกรรม คือเกิดจากสัญญา กล่าวคือ เมื่อบุคคลได้ทำสัญญาใดขึ้นก็ย่อมมีผลผูกพัน ทั้งนี้ อาจเป็นทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ในเวลาเดียวกันก็ได้ เมื่อมีหนี้เกิดขึ้นแล้วต้องมีการชำระหนี้ให้ถูกต้องตามความประสงค์แห่งมูลหนี้ โดยกฎหมายจะกำหนดอายุความในการฟ้องร้องคดีไว้เป็นการเฉพาะ กรณีที่มีได้มีการบัญญัติไว้เฉพาะก็ใช้อายุความทั่วไปคือ ๑๐ ปี

หนังสือรับสภาพหนี้เกิดจากการที่ลูกหนี้ได้ทำหนังสือให้ไว้แก่เจ้าหนี้ โดยเป็นการยอมรับว่าตนเป็นหนี้อยู่จริง และจะชำระหนี้ให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่ได้ระบุไว้ในหนังสือนี้ ซึ่งตามกฎหมายการรับสภาพหนี้มีผลทำให้อายุความสะดุดหยุดลง กล่าวคือเริ่มนับอายุความในการฟ้องร้องคดีใหม่นับแต่วันที่ทำหนังสือรับสภาพหนี้เป็นต้นไป ซึ่งการรับสภาพหนี้อาจมีได้ทั้งการทำเป็นหนังสือ การชำระหนี้ให้บางส่วน ชำระดอกเบี้ย ให้ประกัน หรือกระทำการใด ๆ แสดงให้เห็นเป็นปริยายว่าเป็นการรับสภาพหนี้ตามสิทธิเรียกร้อง แต่อย่างไรก็ดี การรับสภาพหนี้ควรทำเป็นหนังสือเพื่อให้เกิดความชัดเจนและเพื่อเป็นหลักฐานต่อไป

---

* จัดทำโดยนายยงยุทธ ภูประดับกฤต นิติกร๔ นางสาวพงษ์พิลัย วรรณราช นิติกร ๓ นางสาวอรดา เขานัวโรตม ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา